

[A. C. Normann.]

opsigtsvækkende ændring af en mange år gammel indstilling over for loven og totalt ønsker statslånene afskaffet, at man da pegede på en nyttevirkning af det nye forslag. I det ærede medlem hr. Foss' fremsættelsestale, som jeg meget nøje har studeret, er der ikke peget på en sådan nyttevirkning. Det ærede medlem indskrænker sig i sin begrundelse for forslaget til rent generelle synspunkter, således som også det ærede medlem hr. Hans Rasmussen fremhævede, om det betænkelige i al almindelighed ved statens stadigt forøgede udlånsvirksomhed, synspunkter, som heller ikke jeg i princippet skal antaste, så længe de kun er generelle og så længe forslagsstillerne helt undlader at komme ind på en saglig betonet specifikation over statens udlånsvirksomhed.

Det er imidlertid mit partis opfattelse, at man ikke bør ride principperne så hårdt, at der ikke bliver en mulighed tilbage for en saglig vurdering af den enkelte finansieringsforanstaltning under respekt for den enkelte sags hensigtsmæssighed og særlige omstændigheder.

Den væsentligste del af de store statstilgodehavender, som det ærede medlem hr. Foss nævnte i sin opstilling, hidrører jo fra de mere eller mindre krisebetonede efterkrigstidsforanstaltninger på boligområdet; og i den periode, da det ærede medlem havde en partifælle som boligminister, forøgedes statens tilgodehavender i boliglån stærkt. Først da dette ministerium var blevet afløst, fik folketinget gennemført overgangen til en statslånsforrentning, der nogenlunde imødekom kravet om markedsrente. Der hviler altså et betydeligt medansvar på det konservative folkeparti for, at omfanget af statens udlånsvirksomhed er så stort, som tilfældet er, og omvendt er partiet heller ikke nu ene om at tilstræbe, at en omlægning af boligstøttepolitikken, hvorved privatbyggeri i højere grad tilstræbes, gennemføres.

Det, som jeg finder mindre velbetænkt, er imidlertid, at partiet, når det nu vil demonstrere en ændring i sin hidtil fulgte politik på samme måde, som da vi for en tid siden diskuterede fiskeriloven, så udvælger sig et gammelt statslånsområde, der ikke på nogen måde er præget af krise-

perioder eller andre ekstraordinære forhold, men som har vist sine gode virkninger i en menneskealder og har været til glæde for håndværkerne og til stor gavn for samfundet, en finansieringsform, som skulle synes uden forbindelse med det ærede medlem hr. Foss' bekymring for socialisering og tab for skatteyderne. Der er jo her tale om en långivning, som har været så godt administreret, at den ikke har påført staten tab, der er værd at nævne, og ingen, som måtte nære frygt for fremtidige tab, kan efter min opfattelse føle sig mere beroliget ved det konservative forslag om en statsgaranti. For selv om denne kun omfatter 75 pct. af lånene, vil disse lån jo med en 50 pct.s forhøjelse af renten blive vanskeligere at amortisere rettidig, end de har været hidtil.

Særlig socialistiske kan lånene heller ikke siges at være, da det er erhvervenes egne folk, der siger god for fordelingen eller i alt fald vurderer låntagerne, en opgave, de i øvrigt hidtil synes at have løst på en aldeles forbilledlig måde.

Endelig kan det vel, når man ser bort fra de sidste års særlig brutale rentestigninger, siges, at staten ikke har haft rentetab på ordningen. Nu er det altid en vanskelig og diskutabel ting at forsøge at fastslå, hvad der er statens markedsrente over en periode på f. eks. 15 år, når man tager konverteringsmuligheden med i betragtning, som man må gøre. Men denne mulighed udnyttes jo aldrig helt, og meget ofte så sent i en periode med fald i renten, at staten vel som oftest får dækning for en forudgående periode med en lidt for lav rente. I øvrigt sættes renten på de tilsvarende fiskerilån, som jeg før refererede til, jo nu op fra 5 til 6 pct., netop fordi det ikke var denne lånepolitikens hensigt at yde noget statstilskud over renten, og det kommer staten sikkert heller ikke til at gøre for nogen af de to låneformer, der her er tale om.

Forslagsstillerne har motiveret deres forslag bl. a. med deres liberalistiske indstilling, hvad der jo må være egnet til at gøre indtryk på venstre — og tilsyneladende også har gjort det — der hermed indirekte beskyldes for at føre socialistisk politik. Det må man i alt fald kunne sige i forbindelse med fiskeriloven, hvor venstre, så vidt jeg husker, sammen med socialdemokratiet og os andre gennemførte en